

vzkazatelna ^{2.4.}2021 26

Velký pátek, druhý nejsvětější den křesťanského roku, si zaslouží svou Vzkazatelnu. Tu Vám tedy tímto posíláme s přehledem aktuálního dění a s velkopátečním pozdravem. Vaši faráři

- ▷ So 3. 4. 8.00 Obřad posvěcení člověka
- ▷ Ne 4. 4. 5.30 Vigilijní cesta k prameni [TB]
- ▷ Ne 4. 4. 7.00 Obřad posvěcení člověka [TB]
- ▷ Ne 4. 4. 8.30 Obřad posvěcení člověka [TB]
- ▷ Ne 4. 4. 10.00 Shromáždění pro děti [TB]
- ▷ Ne 4. 4. 10.30 Obřad posvěcení člověka [TB]
- ▷ Ne 4. 4. 11.45 Nedělní obřad pro děti [TB]
- ▷ Po 5. 4. 10.30 Obřad posvěcení člověka [TB]

- ▷ Út 6. 4. 19.00 Duchovní cvičení s Virve Eigo
- ▷ St 7. 4. 10.00 Obřad posvěcení člověka
- ▷ St 7. 4. 18.30 Nešpory s kázáním

Všechny uvedené bohoslužby se konají v kapli svatého Jana v Modrém domě. Připomínáme, že po dobu trvání bohoslužby jsou dveře kaple zamčené, tedy je nutno přijít včas. Rovněž opakujeme svou prosbu, abyste v případě, že hodláte přijít na bohoslužbu označenou monogramem někoho z farářů, tomuto faráři nejpozději v předchozí den oznámili svou plánovanou účast.

• • • • • kázání na cestu • • • • •

Pilát dal Ježíše zbičovat. Vojáci upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, oblékli mu purpurový plášť a pak k němu přistupovali a říkali: „Bud' pozdraven, králi Židů!“ Přitom ho políčkovali. Pilát vyšel znovu ven a řekl jim: „Hle, vyvedu vám ho, abyste poznali, že nenacházím nic, z čeho by mohl být obviněn.“ Ježíš tedy vyšel ven, na sobě trnovou korunu a purpurový plášť, a Pilát jim řekl: „Zde je ten člověk.“ Když ho uviděli velekněží a představení, křičeli: „Ukřižovat! Ukřižovat!“ Pilát jim dí: „Dejte ho ukřižovat vy. Já nenacházím, z čeho by mohl být obviněn.“ Židé mu odpověděli: „My máme zákon, a podle zákona musí zemřít, protože se vydával za Božího syna.“ Když Pilát uslyšel tato slova, ulekl se ještě více, vešel znovu do budovy místodržitelství a zeptal se Ježíše: „Odkud jsi?“ Ježíš mu však nedal odpověď. Pilát mu řekl: „Nemluvíš se mnou? Nevíš, že mám moc, abych tě propustil nebo ukřižoval?“ Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, který mě tobě vydal.“ Nato ho Pilát chtěl propustit, ale Židé křičeli: „Jestli ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se činí králem, odporuje císaři!“

Když Pilát uslyšel tato slova, vyvedl Ježíše a usedl na stolicí na místě zvaném Na dlažbě, hebrejsky Gabata. Byl den příprav na velikonoční svátek, kolem poledne. Pilát řekl Židům: „Hle, váš král!“ Oni však křičeli: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“ Pilát jim řekl: „Mám ukřižovat vašeho krále?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme jiného krále než císaře.“ Tedy jim ho vydal k ukřižování. I chopili se Ježíše. On, nesa svůj kříž, došel na místo zvané Lebka, což se hebrejsky řekne Golgota. Tam ho ukřižovali, a spolu s ním dva další, z jedné a z druhé strany, a uprostřed Ježíše. Pilát napsal a na kříž připevnil nápis. Stálo tam: „Ježíš Nazorejec, král Židů.“ Tento nápis četlo mnoho Židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Na to řekli židovští velekněží Pilátovi: „Neměls psát ‚král Židů‘, ale že říkal: ‚jsem král Židů‘!“ Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, to jsem napsal.“ Vojáci pak, když ukřižovali Ježíše, vzali jeho plášť a rozdělili na čtyři díly, každému vojákovi díl. Vzali i suknicí, ale ta byla bezešvá, utkaná odshora vcelku. Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, čí bude.“ To aby se naplnil výrok Písma: „Rozdělili si můj plášť a o můj oděv metali los.“

To činili vojáci, zatímco u Ježíšova kříže stála jeho matka, sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdaléna. Když Ježíš viděl, že tam stojí jeho matka a učedník, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn.“ Pak řekl učedníkovi: „Hle, tvá matka.“ A od oné hodiny ji učedník přijal za vlastní. Potom, protože věděl, že všechno je dokonáno, řekl Ježíš: „Žízním!“ aby se naplnilo Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Namočili tedy houbu do octa a na yzopu mu ji podali k ústům. Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest.“ A skloniv hlavu, odevzdal ducha.

Protože byl den příprav a těla neměla zůstat na kříži do soboty — na onu sobotu totiž připadal velký svátek — požádali Židé Piláta, aby ukřižovaným byly zlámány kosti a aby byli odklizeni. Vojáci tedy přišli a zlámali kosti prvnímu i druhému, kteří byli ukřižováni s ním; když ale přišli k Ježíšovi, viděli, že již zemřel, a kosti mu nelámali. Jeden z vojáků ho pak bodl kopím do boku, a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, to dosvědčil, a pravdivé je jeho svědectví; on ví, že mluví pravdu, abyste i vy uvěřili. (Jan 19,1–35)

Milí přátelé!

Když přijdeme do místa, kde Obec křesťanů slaví svůj obřad, a pozvedneme oči nad oltář, pak nespatříme ani obraz světce, jemuž byl kostel zasvěcen, ani nějaký poučný výjev z Ježíšova života, ani malbu zcela abstraktní, ale tvář a ruku žehnajícího Krista, a pod tím kříž.

Obrazy, které takto potkáme nad oltáři Obce křesťanů po celém světě, jsou nejrůznějších výtvarných stylů, nejrůznějších barevných ladění, nejrůznějších kompozic — vždy však můžeme objevit určitý nesoulad mezi žehnajícím Kristem, který je ústředním motivem obrazu, a zmíněným křížem, který často jako by byl do obrazu přidán dodatečně, někým jiným, z jiných pohnutek. Nejvýraznější je to pochopitelně tam, kde nad oltářem ještě nevisí originální dílo z poslední doby, ale jen důvěrně známé kopie dvou obrazů z počátku 16. století, každý od jiného autora, z jiné země, z jiných souvislostí, každý naplněn zcela jinou náladou, navíc nyní nezřídka i odlišně zarámován — ovšem i tam, kde je obraz jeden a kde umělec skloubil všechny jeho prvky v jednotný a vzájemně provázaný celek, se zdá kříž jistým způsobem nepatřičný. Je to totiž dáno samotnou povahou kříže — a to kříže jako výrazného symbolu začleněného do výtvarného díla, ale i kříže Kristova jako přelomového momentu v dějinách lidstva, ba v celém běhu pozemského světa. Kříž jako znak se vymyká běžnému řádu přirozených tvarů, kříž jako událost se vymyká běžnému řádu přirozených příčinných souvislostí. Ale právě díky tomu nám kříž může být tím, čím nám má být.

Člověk, který se vrátil z daleké cesty, na níž zažil neuvěřitelná dobrodružství, může po čase sám začít pochybovat o svých vlastních vzpomínkách. Pokud se to, co zažil, výrazně vymyká běžnému řádu jeho života, může se jemu samotnému začít zdát, že se mu do vzpomínek přimísily sny, vidiny, báje. Naštěstí si s sebou přinesl i důkaz, že to všechno se doopravdy stalo. Na své cestě čelil mnohým nebezpečím a utržil několik zranění, po nichž ho už natrvalo poznamenávají jizvy. Stejně jako se jeho zážitky vymykají běžnému řádu jeho života, tak se jeho jizvy vymykají běžnému řádu jeho těla a svou vlastní skutečností připomínají a dosvědčují, že i všechny ty neuvěřitelné zážitky byly skutečné.

I kříž, k němuž vzhlížíme, je takovouto jizvou na těle světa. Skutečnost, že nesmrtelný Bůh zemřel, aby zachránil své stvoření, je sama o sobě neuvěřitelná — dokonce neuvěřitelnější než zmrtvýchvstání, na němž zakládáme svou víru. Je pochopitelné, že o smrti Božího Syna na kříži lidé pochybují a že se pokoušejí vyložit ji jako dávnou báji, jako chorobnou vidinu, jako zbožný sen. A proto znovu a znovu stavíme před své zraky kříž, trvalou připomínku a svědectví, že onen neuvěřitelný Boží čin se skutečně udál. Je-li skutečný kříž, musí být skutečné i vykoupení. A my dosvědčujeme tuto skutečnost, a kříž se stává jizvou v našem vlastním srdci — a tím se i naše víra stává nepřemožitelnou.

Ano, budiž tak.

prosloveno Milanem Horákem 2. dubna 2021 v Praze